

Makroregionálna stratégia pre Alpy

Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. mája 2013 o makroregionálnej stratégii pre Alpy (2013/2549(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 192, článok 265 ods. 5 a článok 174 Zmluvy o fungovaní EÚ (ZFEÚ),
 - so zreteľom na stratégiu EÚ pre región Baltského mora (COM(2009)0248),
 - so zreteľom na Alpský dohovor zo 7. novembra 1991,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. decembra 2010 s názvom Stratégia Európskej únie pre podunajskú oblasť (COM(2010)0715) a orientačný akčný plán, ktorý túto stratégiu dopĺňa (SEC(2009)0712),
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. februára 2011 o plnení stratégie EÚ pre podunajskú oblasť¹,
 - so zreteľom na závery Európskej rady z 24. júna 2011, v ktorých Európska rada vyzvala členské štáty, aby „v spolupráci s Komisiou pokračovali v práci na možných budúcich makroregionálnych stratégiách“,
 - so zreteľom na návrh Komisie zo 6. októbra 2011 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (COM(2011)0611),
 - so zreteľom na článok 115 ods. 5 a článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže makroregionálne stratégie sa zameriavajú na zlepšenie využívania existujúcich zdrojov s cieľom riešiť otázky územného rozvoja, nájsť spoločné odpovede na spoločné výzvy, posilniť integráciu priestoru a zvýšiť účinnosť jednotlivých podôb politik podporovaných EÚ a partnerstiev medzi orgánmi verejnej správy a miestnymi a regionálnymi orgánmi, ako aj ďalšími inštitúciami a organizáciami občianskej spoločnosti;
- B. keďže Komisia navrhuje, aby sa posilnil nadnárodný prvok politiky územnej spolupráce a aby sa všetky nové makroregionálne stratégie zavádzali na dobrovoľnom základe, avšak s využitím existujúcich skúseností a najlepších postupov;
- C. keďže územia tvoriace alpský región majú viaceré spoločné črty, ako je geografická jedinečnosť ich vysokohorských oblastí a ich úzky vzťah s veľkými mestami v predalpском pásme;
- D. keďže makroregionálna stratégia pre Alpy, ktorá by mala byť porovnateľná so stratégiou

¹ Ú. v. EÚ C 188 E, 28.6.2012, s. 30.

EÚ pre región Baltského mora a stratégiou EÚ pre podunajskú oblasť, umožní dať Alpám nový rozmer a väčší význam v rámci EÚ, pokiaľ ide o lepší prístup k financovaniu;

- E. keďže alpský región sa rozprestiera na území niekoľkých členských štátov EÚ, ako aj štátov, ktoré nie sú členmi EÚ, a predstavuje navzájom prepojený makroregión s nerovnomernou hospodárskou kapacitou, v ktorom narastajú obavy v otázkach životného prostredia, demografickej zmeny, dopravnej infraštruktúry, cestovného ruchu a energetiky, a keďže koordinácia vnútorných a vonkajších politík všetkých zúčastnených strán by mohla priniesť lepšie výsledky a pridanú hodnotu;
- F. keďže Alpy sú pohorím európskeho a medzinárodného záujmu s krehkými ekosystémami a veľkým počtom ľadovcov, na ktoré má vážny dosah zmena klímy, ako aj s veľkým množstvom chránených prírodných oblastí a rôznych chránených endemických druhov flóry a fauny;
- G. keďže cieľom politiky súdržnosti je dosiahnuť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť v celej EÚ;
 - 1. vyjadruje presvedčenie, že rozvoj stratégií vo veľkom meradle, ako sú makroregionálne stratégie, by mal prispievať k posilňovaniu úlohy miestnej a regionálnej úrovne pri vykonávaní politík EÚ a že ako ústredný bod plánovania a vykonávania alpskej stratégie by sa mala určiť zásada viacúrovňového riadenia;
 - 2. pripomína poučenie sa z výsledkov stratégie pre región Baltského mora a stratégie pre podunajskú oblasť, čo sa týka transparentnosti rozhodovacieho procesu a pridelovania finančných prostriedkov EÚ; vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila osobitný akčný plán pre túto oblasť s cieľom prekonať štrukturálne nevýhody horských oblastí a vytvoriť správne podmienky pre hospodársky rast a účinnú sociálnu a územnú súdržnosť v tomto regióne;
 - 3. vyzdvihuje pozitívnu úlohu legislatívnych nástrojov EÚ, ako je európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS), vo vzťahu k makroregiónom, pretože poskytujú štrukturálnu podporu konkrétnym aspektom spolupráce a výmeny osvedčených postupov a takisto zabezpečujú návrh a vykonávanie územných stratégií rozvoja, ktoré umožňujú spoluprácu orgánov na rôznych úrovniach;
 - 4. víta súčasný vývoj v alpskej oblasti a výrazný prístup zdola, ktorý zaujali regióny v alpskom priestore, ktoré opakovane vyjadrili potrebu alpskej stratégie, aby mohli účinne riešiť spoločné problémy celej alpskej oblasti, konzistentnejšie využiť svoj značný potenciál a reagovať na potrebu lepšej mobility, energetickej bezpečnosti, ochrany životného prostredia, sociálneho a ekonomického rozvoja, kultúrnych výmen a civilnej ochrany v alpskom regióne;
 - 5. považuje udržateľný rozvoj Álp za jeden z hlavných cieľov makroregionálnej stratégie, a to s ohľadom na veľký počet ľadovcov, na ktoré má dosah zmena klímy;
 - 6. domnieva sa, že táto stratégia by takisto mala podnecovať vymedzovanie európskych chránených prírodných oblastí a prispievať k uľahčovaniu spolupráce pri tejto činnosti, čoho príkladom je nedávna spoločná iniciatíva národných parkov National du Mercantour (Francúzsko) a Parco Naturale delle Alpi Marittime (Taliansko);

7. zdôrazňuje, že je dôležité prispôbiť kontext stratégie pre Alpy Alpskému dohovoru a jeho následným protokolom a zároveň zohľadniť existujúcu spoluprácu a budovanie sietí na nadnárodnej úrovni v tejto oblasti;
8. zdôrazňuje, že makroregionálna stratégia pre Alpy by v záujme podpory biodiverzity, ako aj ochrany existujúcich chránených oblastí mala brať ohľad na zachovanie podôb tradičného, prevažne poľnohospodárskeho využívania pôdy;
9. žiada, aby makroregionálnu stratégiu pre Alpy komplexne vyhodnocovala Komisia na základe objektívnych kritérií a merateľných ukazovateľov;
10. vyzýva Komisiu, aby dôsledne uplatňovala článok 174 ZFEÚ prostredníctvom strategického plánu s cieľom prekonať štrukturálne nevýhody horských oblastí a vytvoriť správne podmienky pre hospodársky rast a účinnú sociálnu a územnú súdržnosť v alpskom regióne;
11. domnieva sa, že územný rozmer stratégie povedie ku konkrétnemu rozvoju myšlienky územnej súdržnosti;
12. zdôrazňuje, že makroregionálna stratégia pre Alpy je účinným nástrojom na posilnenie európskej územnej spolupráce v dotknutom regióne tým, že sa na základe nej uplatňuje prístup zdola nahor a rozširuje spolupráca prostredníctvom lepšieho využívania dostupných zdrojov, čím sa uľahčuje koordinácia medziodvetvových politík;
13. zdôrazňuje, že makroregionálna stratégia pre Alpy by zabezpečila vzájomné dopĺňanie sa rôznych iniciatív týkajúcich sa alpského regiónu a horských oblastí a konkrétnym projektom by priniesla skutočnú pridanú hodnotu;
14. domnieva sa, že v rámci makroregionálnej stratégie pre Alpy treba koordinovať existujúce fondy EÚ, najmä v rámci politiky súdržnosti, s cieľom realizovať projekty zamerané na riešenie spoločných výziev, ako sú ochrana životného prostredia, investície do konkurencieschopnosti a inovácií, poľnohospodárstvo a lesníctvo, vodné hospodárstvo, energetika, otázky životného prostredia a klímy a doprava;
15. zdôrazňuje, že prípadná makroregionálna stratégia pre Alpy by bola v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020, a tým by zabezpečovala súlad so záväzkom EÚ týkajúcim sa inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu;
16. zdôrazňuje, že prostredníctvom takejto stratégie je dôležité zvýšiť inovatívnu schopnosť alpského regiónu využitím schopností jeho pracovnej sily, vytvorením partnerstiev a nadviazaním spolupráce medzi kľúčovými zainteresovanými stranami (trh práce, vzdelávanie, odborná príprava a výskum a zamestnávateľia), udržaním aktívnych mladých ľudí v tejto oblasti, podporou tvorivosti a zvyšovaním kapacít jednotlivých regiónov v oblasti vzdelávania, vedy a výskumu;
17. zdôrazňuje skutočnosť, že nový makroregionálny rámec spolupráce musí zabezpečiť, aby sa prirodzené nevýhody okrajových regiónov, napríklad vysokohorských oblastí, premenili na výhody a príležitosti a aby sa podporoval udržateľný rozvoj týchto regiónov;
18. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Výboru regiónov a ďalším príslušným inštitúciám.